

³ Itt: iránymutatást (angol).

⁴ Löwy I. Lévy Béla.

⁵ Addig is (francia).

185. BERTRAND RUSSELL KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Cambridge, 1946. január 21.)

Dear Karolyi,

I am much interested by your decision to return to Hungary. We should both be delighted to see you and Countess Karolyi at any time that could be arranged, but I am afraid we have no room to put you up, so it would have to be a visit for the day, including, I hope, Lunch and Dinner.

Either February 9th or 10th would suit us, but if you are coming for the day I should recommend the 9th, as trains are better on Saturday than on Sunday. I do hope you will be able to come.

Yours sincerely

PHL 704. f. 82. ő. e. (eredeti)

*

Kedves Károlyi,

Nagyon érdekel az Ön elhatározása, hogy hazatér Magyarországra. Mindketten örömmel látnánk Önt és Károlyi grófnőt bármilyen megbeszélhető időben, de attól félek, nincs helyünk Önöket itt tartani, így ez egynapos látogatás lenne, beleértve, remélem, a lőncsöt és a vacsorát.

Nekünk megfelelné február 9-e vagy 10-e, de ha egész napra jönnek, a 9-ét ajánlanám, mert szombaton jobb a vonatközlekedés, mint vasárnap. Remélem, tudnak jönni.

186. KHAYATT WADIH KÁROLYI MIHÁLYNÉHOZ

(Szombathely, 1946. január 23.)

Madame Károlyi Mihályné

Rövid beszámolót teszek, hogy tudom címét:

Remélem, hogy egészsége javulóban, és hogy rövidesen viszontlátjuk itthon. Cziráky Pál amerikai fogságban Linz városában (Austria) Museumstrasse 18. Jól van. Cziráky Béla¹ orosz fogságban van. Fogságba esett Magyarországon 1945. évi március hó végén Vas megyében, innét a Vas megyei Intapusztára került a fogolytáborba, innét Szegeden át a romániai Focsani (Foksani) fogolytáborba került (a volt Besszarábia határán), innét a Krimbe, végül innét Urálba. Utolsó hírt kaptunk róla, hogy Sverdlovsk (Urál) városában, az ottani fogolytáborban van. Sverdlovsk a régi Jekaterinburg. Adatai: Béla Cziráky, anyja neve: Ilona Andrássy. Születési helye: Dénesfa, ideje: 1921. Fegyverneme: autós. Distinkciója: hadapródörmmester vagy hadnagy. A szombathelyi kommunista párt érdekében írt már a sverdlovski fogolytáborparságnak, a szombathelyi zsidó hitközség pedig a sverdlovski zsidó hitközségnek. Hogy ezen átiratok oda érkeztek-e, nem tudom. Ha tudnak érdekében eljárni, magam részéről örök hála, nem beszélve a szülőkről.

Béla szülei Dénesfán élnek. Jól vannak. Csak végtelenül szomorúak és érthetően agódnak fiaikért.²

Sok-sok jót

¹ A Cziráky fiúk anyja, Cz. Józsefné Andrassy Ilona (1886–1967) Károlyiné idősebb nővére volt. kapcsolatuk a háború kitörésekor megszakadt, de Károlyiék hazatérésevel helyreállt. Férje, Cziráky József (1883–1960), akivel 1917-ben házasodtak össze (első férje az első világháborúban elesett), aulikus, királypárti nyugat-dunántúli családból származott, az 1919–21-es ellenforradalomban Vas megye főispánja, nyugat-dunántúli kormánybiztos volt, tehát Károlyi-ellenes. Az 1921-es királypuccsban való részvétele következtében azonban elfordult a Horthy-rendszertől is, Károlyiék hazatérése után pedig kifejezetten jó rokoni kapcsolatba kerültek.

² A keleti származású Khayatt Wadih Czirákyék ügyvédje és bizalmasa volt. Nem tudhatjuk, miért ő és miért nem Czirákyné maga fordult hűgához, akivel 1920 óta, ha nem is rendszeresen, de levelezett, sőt egyszer a harmincas évek végén találkoztak is. Talán a háború után bizonytalan volt Károlyiék iránt, s ezért kért fel közvetítőnek egy semleges személyt. A kérés sorsára l. Khayatt Wadih 1946. augusztus 26-i (263. sz.) levelét.

187. HENRY D. HARBEN KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1946. január 24.)

Dear Karolyi -

Have you heard anything from Meynell? Meanwhile I have some hope of other things. I have talked with a friend who is on the Committee of the Reform Club and he is going to see if anything can be done there. I have also got into touch with someone who is hoping to arrange the St. James Club. That, as you may know, is the club where all foreign diplomats are generally received, and would appear to be the most suitable of all. If all there fail - I will then try the Bath Club, which is unthinkable and unlikely. And if that fails, I can still, I think, work the Savage Club, which is a bit Bohemian, but has many good and well known members, where I think I can almost certainly succeed. - I thought you'd like to know how far I've got at the present, by lunches and drinks galore! With my kindest regards to Countess Károlyi

Yours sincerely

PIL 704. f. 82. ó. e. (eredeti)

*

Kedves Károlyi,

Hallott-e valamit Meynellről? Közben némi reményt nyertem más helyekre is.¹ Beszéltem egy barátommal, aki tagja a Reform Club vezetőségének, és utána fog nézni, lehet-e ott valamit tenni. Azután kapcsolatba léptem valakivel, aki reméli, el tudja intézni a St. James Clubot. Ön is tudhatja, hogy ez az a klub, ahol általában fogadják az összes külföldi diplomatát, és ezért a legmegfelelőbbnek tűnik mind közül. Ha ezek nem sikerülnek, ami elképzelhetetlen, valószínűtlen, akkor megpróbálom a Bath-ot. És ha az sem sikerül, azt hiszem még mindig megoldozhatom a Savage Clubot, az egy kicsit bohém, de számos jó és ismert tagja van, ott, azt hiszem, szinte biztosra mehetnek. - Azt gondoltam, szeretné tudni, mire jutottam mostanáig, löncsök és bőséges italok közepette! Legjobbkat kívánva Károlyi grófnőnek

¹ Harben előző, január 11-i leveléből kiténik, hogy Károlyi meglátogatta aznap, és megbeszéltek, melyik klubba ajánlhatná be őt, ez ügyben rögtön írt az említett Meynellnek. Harben sajnálkozik, mert házukban évek óta először romlott el a lift, és Károlyinak fel kellett kapaszkodni a hatodik emeletre.

Február 9-én Harben közli, hogy elintézte felvételét a befolyásos Reform Clubba, de a formalitások 1-2 hónapig eltartanak. Kéri Károlyit, szerezzen ajánlólevelet 1-2 neves ismerősétől. Mellékeli Harold Hobson, a Central Electricity Board munkáspárti elnökének levelét, aki segítségére van az ügyben.